

5 cent.

La Veu de Catalunya

ANY 1.er NÚM. 151

BARCELONA: DIVENDRES 2 DE JUNY DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÁ D'AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS

Redacció y Administració: Rambla de les Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona (Edició del vespre). 1 pta. al mes | Espanya. 4 ptas. trimestre

Barcelona (Edició del matí). 1 pta. al mes | Fora d'Espanya. 2 ptas.

Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. 75 céntims

Anuncis, esquelas, remits i reclama, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten

esquelas mortuòries fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les dues de la matinada.

D.ª ANTONIA JOSEPHA MAS Y GINESTA

Vda. de don Lluciá Tey y Puigdollers

Ha mort havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica

(Q. E. P. D.)

Sos affligts fills don Lluís, don Joseph, don Eduard, filles polítiques donya Obdulia Boada y donya Isabel Pujol, nets, germans don Miquel y donya Beneta, don Lluciá, germans polítics don Jascinto Tey (ausent), donya Magdalena Arqués, don Joseph Casabosch, donya Manela Tey, don Quirze Espadaler, donya Josep Pou, nebros, neboda política, cosins, demés parents, son consoçi don Miquel Turuguet, y la Rahó Social Viuda de Tey y Turuguet, participant tan sensible pèrdua, suplicant a sos amics y coneixuts la tingan present en sos oracions y se servevan acudir, avuy, diumendres, a las dieu del matí, al ofici que en sufragi de la sua ànima se celebrarà a la parrquial església de Sant Pere de les Puelles, y seguidament a la casa mortuoria, Gerona, 29, pera acompañar lo cadavre al Cementiri Nou.

No's convida particularment.

Zarzaparrilla de Múnera

Se recomana pera curar ab èxit las malalties humorals

La Zarzaparrilla Múnera purifica la sanch, enforteix los nervis y dona vitalitat a tots los òrgans y funcions del cos.

Aquest producto està acreditat en totes las poblacions d'Espanya.

Hi ha tres mides de frascos: los grans son de cabuda 700 grams; los mitjans de 500, y la petita de 250.

Preparació al engrès y de Vins Xarops medicinals.

Farmacia de Joseph M. Múnera.—Passeig de Gracia, núm. 24.

AUTOMASAJE. Per medi del masaje practicat per si mateix, sol ésser associat a altres medicacions, s'hi curan moltes malalties que son síntomas de malalties cròniques (nerviosas, mentals, feridura, obesitat, diabetis, etc.). Ensenya a practicarlo lo doctor Sivila, metge de número del Hospital de Santa Creu, en son consultori de las malalties esmentades. JAUME I, núm. 6, segon pis, primera porta, de 12 a 2 y de 6 a 7.

Hotel Martin. — Sant Hilari Sacalm

Apertura lo 15 de juny. Informes: Restaurant Martin, Barcelona

PASTILLAS MORELLÓ

Obran per inhalació y banyant tots los òrgans respiratoris los vapors antisèptics, anticatarrals y antiastmàtics que deixan anar així que's fonen en la boca. Curan los ràfets, tos, bronquitis, asma, dengue, catarrs, ronqueria, accessos pulmonars, etcétera. Tenint una pastilla a la boca s'evitan los efectes nocius del aire fred.

Farmacia del autor. Portal del Angel, núms 21 y 23

Lo discurs d'en Silvela

Traducció lliure (?)

Senyors: «Experimento una emoció molt gran, los moments son molt crítics. M'estimaria més no tenir de fer aquest acte. «Començem una obra que no té de fer; anirem tirant tot lo temps que podrémo los mateixos que abans y pron, uns que'ns abarallén y'n's en treguin. Siencio una fe profunda», soch l'únich que gasto a Espanya aquest rarissim producte, jo que ara ni may he cregut en res.

«Precisa modificar las costums parlamentaris y políticas, ja veuen qui-sas eleccions m'han fet los caciques; ara veuen quins escàndols armaréns a les Corts. De la política florentina penso passar a la bisantina y continuar la de plassacials, al estil turc.

«J'omproposo molestar poch, m'estimaria molt més no dir res. «Res, soncha, de programar ja exposats, y que prou nosa'm fan, a pesar d'haverlos embullat tant com vaig poder.

«Lo poble nos censura a tots, y té raïons, però no li val. «Cal donar satisfacció al poble, crencientli ALGO y redueixi las nostres culpas, però per ara carregaré tota mena de contribucions, y mentrens no ho tiri tot al botavant, encara que no puga l'anirén aplaudint. «Per totes parts nos oferem-

embolicar, y l'altre perque no hi entén pilota. «He dicho».

Notas políticas

Aun hay patria...

No tenim pas rahó prou fundada per entregarnos a la desesperació, puig si bé avuy la sort ens es adversa, obheint la ley de nostra destí nacional, no ha de deixar de sermos favorable un altre dia.

La historia espanyola es una alternativa de fets elevats y de grans baixesses y de segur que aquesta circuistancia ha fet que sia Espanya un dels pobles més desequilibrats.

Repassis l'història d'Espanya y sempre's veurà contrastar ja l'heroisme ab la covardia, l'altivesa ab l'humillació, la llealtat ab la perfidia. Lo mateix s'hi registran regnats glòriosos com lo de Carlos V, com regnats desastroços com los de Felip IV y Carlos II; èpoques de prosperitat com las de Carlos III, èpoques ruïnoses com las de Carlos IV y Fernando VII; moments de servilisme en que'ns crida *Visan las cañas*, com moments de febre revolucionaria en que's enderrocan dinastias seculares; defensas glòriosas com las de Saragossa y Girona, y capitulacions vergonyoses com las de Santiago y Manila.

Així es que davant del espectacle que s'ha donat ara ab motiu de la mort d'en Castellar, ab la llògica obstinació del general que's sublevà a Sagunto decompanyar vestit de gran gala al cadavré d'un dels homes que més va contribuir a indisclipinar l'exèrcit propagant doctrinas subversives com las teories de la generació. Foi y Bougeau que ... el soldado no puede ser instrument de la autoridad... y que tenint, com té criteri, tampoc «debe obedecer ciegamente a las autoridades indubbiament a rebellar-se contra las órdenes arbitrarias» y demés ideas contra la disciplina que exposà en el célebre discurs del 8 d'Octubre de 1869; y ab l'empenyó del cos d'artilleria de dedicar una corona a un dels diputats qu'en 7 de Febrer de 1873 donavan un vot de confiança al govern d'en Ruiz Zorrilla pera desorganizar a tant distingit cos del exèrcit; davant d'aquest espectacle y del espectacle d'un poble que vitoreja als generals qu'han perdut tots un imperi colonial que's pot fer passar per l'humillació més gran que's pot fer passar a un poble, al veure que vivim encara en plé espanyolisme's desvaneix fins lo més petit temor de que ja hagi arribat l' hora presentada per alguns timorats de la composició de la nació del Cid y d'en Frasculo y ab la confiança de que aquesta general que s'han passejat tan multades pels carrers de Madrid, han de reverdecer los laurales de San Quintín y Pasta no hi ha espanyol que no se aconsoli.

Aun hay patria...

Anunci del dia

Sants Marcel·lí, Pere, Erasme y Blandina, mrs.

Sants de demà: Sant Isaac, monjo, Santa Clotilde, reyna y lo beato Joan Grande.

Quaranta horas: Avuy començan en la iglesia de «San Señor». —Se exposa a las sis del matí y se reserva a dos quarts de vuit de la tarda. —Dona, continu, a la materna iglesia. —(Ab aqueus dies y en los quatre següents l'Esposo serà de las vuit del matí a las sis de la tarda).

Cort de Maria: Fa la visita a Nuestra Señora del Àngels, en la seva iglesia.

La Missa d'avui: Es la de Sant Marcel·lí.

Observatori meteorològich de la Universitat. —Dr E. Lozano. — 1 juny

Hores d'observació: 8 matí: 8 de la tarda. —Baròmetre: 30 y el nivell del mar: 8678; 10620. —Temperatura: màxima: 27.5° sol: 21.0° ombra. Minima: ref: 9.0; 12.1° ombra. —Termòmetre tipus: 18.8; 18.6. —Pluja: en 24 hores: 07.00 mm. —Aigua evaporada en 24 hores: 67%; 9.19. —Grans d'humitat: 49.9; 61.6. —Vents: Direcció: ESE; SE. —Velocitat per 1er: 7.4; 8.1. —Estat del cel: Despatjat. —Nivells: Clases: Cum: Capítols: 0.1.92. —Observacions particulars: Vent.

Soruda del Sol: 4 h. 59 m. —Posta: 7 h. 50 m. —Lluna plena: Sortida: 12 h. 45 m. —Posta: 1 m. 37 m.

FARMACIA SOL

CORTE, 226 •— Devant de la Universitat •— Teléfono 1762

Elaboració de CÀPSULAS y PERLAS MEDICINALS, CONFITS, GRAVEAS, AIXAROPS, PASTILLAS, VINS, y tota classe de productes farmacèutics

Ayuas Arsenicals **Cardó** Ayuas Nitrogenadas

FONT DE SANT EGO

Fan miracles en las afeccions herpéticas; en las dels òrgans respiratoris (laringitis, bronquitis y catarrs crònics); en las del fetge y estòmach (dispepsia); en las de las uvis urinarias; escrofulosis, obesitat (massa grasa), anemia, neurostrosis y convalescències causoneras.

BEN AVIAT SIN'AUSTRARÀ un grandiss edifici nou ab totas las comoditats com los primers de Catalunya y de tot Espanya. Altura del establecimiento, 890 metres. Clima sech y sense variació per sa pintoresca y excepcional situació geogràfica.

TRACTE DEL MILLOR. Agrable estancia. Banys, dutxes, pulverisacions, teatre, billar, taula de 1.er, de 2.er, y restaurant a càrrec del reputat i simpàtic fondista de Sitges, En Francisco Carcelles. Se lloguen habitacions pera familiars, per tota la temporada. A Tortosa hi han carretages dels estableciments, que arrenyen quant hi arriben los trens que surten de Barcelona a tres quarts de sis del matí y a tres quarts de nou del vespre. Teléfono des de Cardó a Tortosa.

Ne dona informes son propietari, S. Cabestany, Aragó número 810, y Carme, número 25, botiga d'ultramaris.—BARCELONA.

J. MARSANS ROF. — Valors y cupons

Rambla de Canaletas, 2

PERFUMERIA EXTRANGERA y del PAIS: abundant assortit de las millors marcas ESPONJAS de totes classes. Preus mèdics.—FERRER Y MARIMON, Portal del Angel, núm. 2.

Apèndix migrat, ofegat a un Còdich exòtic y d'esperit diferent, no pot ésser lo port segur del nostre dret, y com lleva crech que la única garantia ferma y segura de la conservació del nostre dret es la autònoma. Les mateixas idees que tenia sobre'l sistema d'Apèndix, científica y pràcticament considerables, segueixen tenint avui.

Mes no vol dir això que jo deixi d'estar conforme ab la creació de la Comissió del dret català, ab encàrrec de formular lo Projecte de lley que ha de contenir las institucions civils de Catalunya, y això no solament per l'amor que m'inspira y' respecte que tinc a qu'hi ha disposit, rahons que crech que foren per si sols prou comprensibles, sinó perque, com la immensa majoria dels catalans y tots los catalanistes que estan una mica enterats de la situació actual del dret de Catalunya, crech que la qüestió ve plantejada avuy, precisament gràcies a aquell dret, d'una manera completament diferent que tres anys enrera, no tractantse ja d'Apèndix migrat, ni d'ofegadures estranyes, sinó que ens trobem ab que avuy se confia la tasca de la codificació del nostre dret civil a la mateixa Catalunya, a una Comissió per la II legislació elegida, Comissió que podra fer, y sabem qu'ns proposa fer, per compte d'un Apèndix, un Còdich Civil casi complet; y essent així, crech que jo, no solament com a fill del ministre a qui la obra's deuria, sinó com a catalanista, tant convençut com lo que més, p'mo només per satifet de que al d'it s'hagi donat alguna garantia serin al Dret de la nostra terra.

Y me penso que tinc jo aquest dret, y que no es cap disbarat la constitució de la Comissió del Dret català, y que al opinar així opino com tots los catalanistes, al veure presidint la Comissió al nostre emblematic mestre don Francisco Roman y Puigdengolas, President avuy de la «Unió Catalana»; essent Secretari mon bon amic y mestre també de tots en doctrina catalana, l'Enric Prat de la Riba; y figurant-hi ademés, ab altres juriconsults ilustrats, los catedràtics don Joan de Deus Trias, precisament per lo Colegi d'advocats publicat en l'esterminat diari fa tres anys, ocupantne del Projecte d'Apèndix redactat per la Acadèmia de Dret. No s'hi diu en dit article que hagi estat de la comunitat de Catalunya, ab gust y tota la pena que vaig en el cas de molestar a V. pregant que ab la publicació de la meva carta al senyor Director de *La Gerona* supleixi lo que no ha tingut.

La carta en qüestió apareix en lo número 25 del *La Gerona*, a la bona fe y lealtat de qui Director estic molt agratit. Aprofita la ocaasió per repetir'l testimoni de sa afectuosa consideració, s. s. y amic.

Barcelona, 31 Maig de 1899.

LUIS DURAN y VENTOSA.

La inserció d'aquestes ratllas en lo próxim número del setmanari de sa direcció, serà un favor que espera que son leal companyerisme y que li agrairàt de cor son afectuissim a. y. s.

Maria del Carmen

Estava plé de gom a gom el teatre del Tívoli, ab tot y ser tan espayós. S'iniciava la temporada de sarzelles ab la companyia del Teatro Parish de Madrid, y s'estrenà a Barcelona la òpera espanyola, en tres actes, «Maria del Carmen», del jove músich, aquí tan estimat, n'Enrich Granados.

Y no sols era numerosíssima, fins a no poguer més, la concurrencia, sino de un gènere molt distingit que no's prodiga gayre en el teatre del Tívoli, ni forma part del públic habitual del espectacle de sarzelles. Però el tractava d'en Granados, que comptà aquí ab tantas y tan notables relacions, y ab tants y tants amics que li desitjan glòria y profit, y's tractava d'una òpera espanyola, d'un altre enèsig, y aquesta volta d'un artista de debò, de temperament delicat y gust exquisit pera portar la sarzuela espanyola pel camí de la òpera.

Ab tot y això, se notava en el teatre la presència d'una part de públic que semblava haver anat allí resultat a que no li agradesés cap manera «Maria del Carmen», en contraposició a la part de públic que hi havia anat ab vius desitjos de que la obra d'en Granados agradsés francament a tothom. Això s'veya ben a les clars a cada pas, y pera l'espectador que va al teatre exempt de preocupacions, es ben sensible. Misteri dels bastidors de la platea, forsa més complicats a voltes y més enjutjadors encara que'ls bastidors de la escena.

La òpera d'en Granados està composta sobre'l drama «Maria del Carmen», d'en Felip y Codina, darrerament premiat per la Acadèmia Espanyola, y com que la òpera segueix pas per pas la acció del drama, fora d'alguna escena aguda, de caràcter descriptiu y pintoresch, no hi ha pera parlar del llibret.

La obra musical produbeix, en conjunt, un efecte contradictori. Un la sent distingida, culta, ab qualitats, doncs, pera deixar satisfech al esperit delicat, y no obstant, no deixar l'ànima assadolla da y satisfeta, sinó que certa recensà que de bell entuvi un no sap explicar-se. Es que, a mon entendre, el temperament distingit, senyor, cult, d'en Granados, per això no pot encaixar de cap manera ab el gènere sarzelles, mal vulga dir-se òpera espanyola y la sarzuela per

haver posat en solfa tots els parlaments del llibre.

Les maneres fines d'en Granados estan constantment en pugna ab els procediments bariners qu'el genero exigeix y qu'el publicit habitual de la sarxela entan y estima. Es per això que en la «Maria del Carmen», en un dels pochs passatges en que en Granados s'abandona, fora de si, a'n aquells procediments bariners, com en l'ària de baritono (Poncho) del tercer acte, allí, ab l'ajuda dels crits, ab que en Puiggener barnerament la exposa, allí es abont el publicit habitual de la sarxela pemiat ab son aplaudiment franch y prompte y explotant al compositor y al cantant. En els altres passatges troba aquest publicit que ja està de la música, que es molt fina, que es molt nova (no ho ha de ser pera ell), pero que no ompla.

Y l'altra publicit, el que va assistir accidentalment al Tívoli per tractar d'en Granados, se fa seguit racioenar: —Quin dubte té que tot això de la «Maria del Carmen» té molt més soïts y es feta ab més sinceritat y sobre tot, ab molt més bon gust que altres coses de molta boga d'en Bretón y d'en Chapí, per exemple; y no obstant, això d'en Bretón y d'en Chapí serà capaç de tenir èxit y fins gran èxit, y allò no. —Per què? Perquè lo d'en Bretón y d'en Chapí està fet ab bronja grossa, de la manera barnera que complau al publicit de la sarxela, y lo d'en Granados està fet ab pinzell delicat, de la manera sentida y sincera que sols pot complaire y satisfacer a naquella part del publicit que accidentalment va anar al Tívoli al estreno de la «Maria del Carmen».

Me deya un amich quell havia sentit tota la obra tocada al piano y cantada per el mateix Granados, ab sa mitja veu engativa y encisiva, y qu'allavora li havia agratit tan extraordinariament com l'havia deixat fred en el teatre.

Yo comprend molt bé; en el piano en Granados era ell, l'artista refinat, intimit, somniador; en el teatre en Granados era un músich zarzuelero... ¡Jo ni tant sols el puch concebir! Deixi aquesta tasca al nostra artista estimat per els Bretons y pera Chapis; ell s'hi trobarán bo y en son terreno.

Yo no diga que de lo que s'tracta es

de fer la òpera espanyola seria y en se-

rio, porque això s'ha de tenir en compte,

que no obstant, entre moltes rahons, porque

la llengua castellana, que podrà ser molt bona y maravollosa, pera fer dis-

cursos grandilocuentes, no es una llen-

gua musical d'propia pera la música;

perque està faltada de sons vocals y

per tant de matisos pera la modulació;

perque està farsida de jots y cecos que

son altres tants entrebancs pera'l

compositor; y, en fi, perque es poch mo-

nositàbila, y l'abundància de paraulas

llargs enconeix la libertat rítmica, y

si predominia aquesta resulta allavora la dicció ridícula. Tot això l'pectador atent ho nota especialment en la «Ma-

ria del Carmen», per lo mateix qu'es

una obra feta ab noble sinceritat, seu-

truch ni engany de cap d'aquelles ma-

nas tan en ús en la escola de Madrid.

En Granados va dirigir personalment l'estreno de la seva obra y forsa vegadas va tenir d'ajecarse pera correspon-

dre ab sas salutacions al aplaudiment

publicit. Al final de cada acte va haver de sortir algunes vegadas á las taules ab el mateix objecte. Mes jo no sé si ell

va quedar entitrament convensut y sa-

tisfet del èxit. Jo —ab tota franquesa y

leialtat ho diu—m'estima que

no fos això, á fi de que no persistia pel

camí de la sarxela. En aquixa il·luya

zarzuela ab els de Madrid, que volen

monopolizar el genero, ell s'ha

gnyarfan, perque aquest genero encaixa ab ells, perque es el genero de la seva terra. Guardis el nostre artista simpà-

tic y estimat pera cosas de més bon

gust y de més empeny.

E. S.

Política estrangera

La Polònia y la Conferència de la Pau

A continuació publiquem alguns fragments d'un article notabilissim publicat per Eduard Drumont à La Libre Pau-

ra:

En aquest moment, un criat que passa li entrega un imprest. En Bourgeois hi dona una mirada distreta, y, de sobre, lo sorris queda gelat en sas llavis.

Aquell imprest circula per tota la sala y totas las caras se tornan serias.

Aquells homes, que tot just sembla-

van ben satisfets d'ells mateixos, agafan posats de disgust y de contrarietat.

Que es, doncs, aquest paper que con-

tura totas las caras?

Oh! ben poca cosa; una simple memòria, la protesta irala però impotent de un poble que fou gran y que avui no té ni dret de parlar, ni esperances de qu'escrivint. Mireu, mentrestant, aquests plenipotenciaris y aquests delegats: so's n'ha mantinen flocs sobre aquest tros de paper blanc que hi esclata aqueix titol com a plany sortit d'una nau: «La Polònia y la Conferència internacional de La Haye».

La Polònia? Y qu'és lo que v'ha fer aquí? Qui es aqu' est espactre que s'atreveix á trucar á las portas del Congrés de la Pau y reivindicar lo dret imprescriptible que tenen las nacions á la vida? No hi ha dret á la vida més que pels que viuen; pels morts no n'hi ha dret mai.

Obre Polonia! Sas reivindicacions ben lleigitimas no seran esportadas per aquests homes tan serios y tan condicorats que no saben obrir la boca sense parlar del Dret de gents!

Tot condicorantse de sas desgràcias

a la Conferència de la Pau, la Polònia s'asseblea al parent desaparegit de molts anys, que tots ja creyan mort y que's presenta de sopte á reclamar la seva part en la herència. La seva intervenció, per humil que siga, no es pas solament intempistica, té qualcosa de injuriosa; ve á destorbar en sa digestió als reys y als pobles, y té, d'altra banda, l'inconvenient de posar ben manifesta la hipocrisia d'aquellos que pretenen fundar la pau del mon sobre's drets reciprocs de las nacions, á condició de no restuir res del que han robat...

Després d'un sige de martiri y de heroisme, los polonesos creuen encara que's pobles tenen una conciencia!

L'egoisme es de tots los temps. En 1830, quan la gran revolta polonesa, Lafayete y Lamarcue, reclamaren á la Cambra la intervenció de França. No pogueren obtenir més que aquesta resposta d'en Dupin: «Es molt lluny la Polònia», a la que Cassimier Perier, allora president del Consell, hipòcritament va afegir: «La dedicació sempre es un crimen...»

Men la França allavors s'indignava contra la miseria de sentiments que en sos cors hostatjaven los poitics; estima-

va la Polònia ab tota l'ànima, y ab tota la seva fina, que es molt nova (no ho ha de ser pera ell), pero que no ompla.

Y l'altra publicit, el que va assistir

accidentalment al Tívoli per tractar d'en Granados, se fa seguit racioenar:

—Quin dubte té que tot això de la

«Maria del Carmen» té molt més soïts

y es feta ab més sinceritat y sobre tot,

ab molt més bon gust que altres cosas

de molta boga d'en Bretón y d'en Chapí,

per example; y no obstant, això d'en

Bretón y d'en Chapí serà capaç de tenir

èxit y fins gran èxit, y allò no. —Per

què? Perquè lo d'en Bretón y d'en Chapí

està fet ab bronja grossa, de la manera

barnera que complau al publicit de la

sarxela, y lo d'en Granados està fet ab pinzell delicat, de la manera sentida

y sincera que sols pot complaire y

satisfacer a naquella part del publicit

que accidentalment va anar al Tívoli al

estreno de la «Maria del Carmen».

Me deya un amich quell havia sentit

tota la obra tocada al piano y cantada

per el mateix Granados, ab sa mitja veu

engativa y encisiva, y qu'allavora li

havia agratit tan extraordinariamente

com l'havia deixat fred en el teatre.

Yo comprehend molt bé; en el piano en

Granados era ell, l'artista refinat, intimit,

somniador; en el teatre en Granados era un músich zarzuelero... ¡Jo ni tant sols el puch concebir!

Deixi aquesta tasca al nostra artista estimat per els Bretons y pera Chapis; ell s'hi

trobarán bo y en son terreno.

Yo no diga que de lo que s'tracta es

de fer la òpera espanyola seria y en se-

rio, porque això s'ha de tenir en compte,

que no obstant, entre moltes rahons, porque

la llengua castellana, que podrà ser molt

bona y maravollosa, pera fer dis-

cursos grandilocuentes, no es una llen-

gua musical d'propia pera la música;

perque està faltada de sons vocals y

per tant de matisos pera la modulació;

perque està farsida de jots y cecos que

son altres tants entrebancs pera'l

compositor; y, en fi, perque es poch mo-

nositàbila, y l'abundància de paraulas

llargs enconeix la libertat rítmica, y

si predominia aquesta resulta allavora la

dicció ridícula. Tot això l'pectador atent

ho nota especialment en la «Ma-

ria del Carmen», per lo mateix qu'es

una obra feta ab noble sinceritat, seu-

truch ni engany de cap d'aquelles ma-

nas tan en ús en la escola de Madrid.

En Granados va dirigir personalment l'estreno de la seva obra y forsa vegadas

va tenir d'ajecarse pera correspon-

dre ab sas salutacions al aplaudiment

publicit. Al final de cada acte va haver de sortir algunes vegades á las taules ab el mateix objecte. Mes jo no sé si ell

va quedar entitrament convensut y sa-

tisfet del èxit. Jo —ab tota franquesa y

leialtat ho diu—m'estima que

no fos això, á fi de que no persistia pel

camí de la sarxela. En aquixa il·luya

zarzuela ab els de Madrid, que volen

monopolizar el genero, ell s'ha

gnyarfan, perque aquest genero encaixa ab ells, perque es el genero de la seva terra. Guardis el nostre artista simpà-

tic y estimat pera cosas de més bon

gust y de més empeny.

E. S.

Los abusos de Telefons

Lo que passa á cada punt ab l'infor-

mació, es un abús incalificable. Poden

dirnos los senyors de Telefons per qui

motiu La VEU de CATALUNYA, que pa-

ga son servei complet, tant complet

com el que més, s'ha de veure privada

tot sovint de part de la seva informa-

ción?

Moltas vegades hem formulat priva-

dament, al senyor Director de la Red

Telefónica, queixas sobre la

corrupció y la malversació de

los altres departaments.

A la Corunya se projecta fer una vellada literaria en honor de Castellar.

La senyora Pardo Bazan hi llegirà un estudi crític d'aquest escriptor y home d'Estat.

—La família d'en Castellar no consentirà la reimprésió de cap obra d'aquest, sense el corresponent permís.

Tagals y yanquis

Manila.—Un enginyer y un oficial yanqui ab son acompañament han sigut capturats á Pangasinan per los in-surrects.

Washington.—Se diu que'l general Otis ha demanat l'envio de 30.000 homes á Filipinas.

Temps plujós

Madrid, 1, 6'15 tarde.

Per causa de la pluja que ha regnat durant casi tot lo dia s'ha suspès la corrida de toros, que tenia que celebrar-se aquesta tarda.

També s'ha suspès la professió, quan estaven ja colocades las tropas á la capella per ahornt havia de passar.

A aquest moment no plou, però segueix el temps molt tapat.

Sobre'l discurs d'en Silvela.

Lo senyor Sagasta manté gran reserva respecte del judici que li mereix lo discurs pronunciat ahir pel senyor Silvela.

La majoria se mostra desencoratjada per lo discurs d'anit.

En general diuhen, que enclou un programa irrealsible.

—Als círcols politichs segueix comentant's el discurs del senyor Silvela.

Ha sigut molt notada la frase d'un astich senador, qui, referintse al esmentat discurs, deya:

—Això ha sigut un discurs de Divedres Sant.

—A mi,—contestà un altre senador del rotllo,—m'ha semblat una missa de Requiem.

Altres, referintse als bons temps de l'antich partit conservador, deyan:

—Quina diferència mes gran entre los polítics conservadors d'avui, y los del temps d'en Cánovas! Quina cosa més gran era allò!...

—Han visto—deya un altre—quina preesa s'ha donat en Silvela, per dirnos qu'el es lo quefe del partit? Mes l'hi valdrà demostrarlo á n'els Consells de ministres.

Sessió preparatoria del Senat

Al Senat s'ha celebrat avuy la sessió preparatoria.

Ha presidit, com ja diguerem, lo senyor Echevarría, fent de secretari los Marquesos de Benavides y Corbera, don Lluís Canalejas y Ruiz Martínez.

S'ha llegit la llista de senadors.

Després, en Martinez Campos prenèt possessió de la presidència.

Seguidament s'han sortjat las comissions que han de rebre á la família real, á la sessió d'obertura.

S'ha acordat que les sessions del Senat començin á les dues de la tarda.

En Martinez Campos ha convidat als senadors á que concorrin demà al solemne acte de l'obertura del Congrés.

Cojida, d'un torero

Lo torero Reverte ha sofert una ecònia grave.

LAS COMARCAS

MANRESA.—Ab motiu de las eleccions municipals, lo Illetat en Joaquim Solé y Arola ha presentat un escrit protestant contra las informacions legals que, á son entender, s'havien comés demandant que se anul·lin las esmentades votacions y que's decreti per la Comissió provincial la incapacitat d'aquellos concejals que figuraren á las llistas com á no elegibles. De no prosperar aquesta protesta s'ha comé una molt improbable nombrament d'Alcàide á favor del distingit jurisconsult don Ignaci March y Vallés, persona molt apreciada per las prendas d'ilustració, religiositat y filantropia.

Al efecte de convidar á las primeras autoritats militar y eclesiástica á las festas que para honrar la memoria de la batalla del Bruch celebrarà nostre Ajuntament,

ha passat á Barcelona y á Vich una Comissió de nostre Municipi, composta del segon de Alcalde don Joseph Harp, del concejal don Joseph Ristol y del secretari don Benet Puig y Mas.

No haventse pogut arribar á una avinencia entre treballadors y amos, s'han declarat en vaga uns 150 paletes y casi igual número de fusters.

Per a la actitud dels «huelguistas» es del tot pacífica. No cal dir que desitjaríem un prompte y satisfactori arreglo.

Dijous, á las deu del matí, celebra la primera Missa en la iglesia de la Cova de Sant Ignasi, lo nou prevere Mosén Emili Montaña y Cardó, havent assistit á tan religiós acte lo més notable y escollit de la bona societat manresana. Ocupa la catedra del Espirit Sant lo doctor don Sebastià Puig, canonge y secretari de Cambra del Bisbat de Barcelona, qui ab fàcil paraula y claritat d'estil, esllià la sagrada missió del sacerdot, considerant d'arròs als ports de la Península ó anar á parar als Estats Units.

—Ha sigut destinat á la estació naval espanyola á Londres lo senyor Warleta en substitució de don Antoni Perea.

de 2.000.000 de pessetes, destinadas si paga del últim plazo del dich de Subic.

S'espera, no obstant, que'l Govern arreglarà en forma lo relatiu al referit dich, donchs se parla y's creu ab fonament que serà destinat al port de refugi de la Gran Canaria, ahont prestarà utilissims serveys, per ser aquest l'únic port que tenim al atlàntic en condicions para que nostres barcos puguin descansar, carregar, netear fondos y demés, ja que sens ell tindrián d'arribar als ports de la Península ó anar á parar al sít que ocupa'l senyor Sagasta.

Lo señor Paraiso á la Coruña

La Epoca fa notar que'l loch que té demanat lo senyor Romero Robledo al Congrés es lo que ocupaval senyor Labra, que està separat pel pasillo del sít que ocupa'l senyor Sagasta.

—Ha sigut destinat á la estació naval espanyola á Londres lo senyor Warleta en substitució de don Antoni Perea.

Los liberales

Lo senyor Sagasta ha demanat á sos amics una llista dels que teuen las actes notars, para saber ab los que pot contar para figurar en las comissions d'actas y d'incompatibilitats.

Los republicans

Lo senyor Morataya se proposava ocupar-se en la reunió preparatoria del Congrés de la qüestió del jurament; però, havent arribat tart, se proposa tractar aquest assumptu en la sessió del dis-

—Los republicans no assistiran á la sessió d'obertura, que se celebrarà demà.

Tiros entre'l moros

De Tanger comunican que, á causa de divergencies entre'l moros de distints estatus, hi ha hagut tiro entre'ells, resultant algunes morts y ferits.

Entre'l europeus produí el aquest fet alguna alarma; pero resulta aquesta infundada per ser això cosa corrent dat lo carácter del marroquí.

Per això, diu lo correspondental que comunica aquesta noticia, lo fet no revesteix la gravetat que li han atribuit altres corresponsals, sino que es un de tants casos que's repeteixen ab molta freqüència entre'l moros.

Dimissió?

Han dit avuy varias persones quo's creuen ben informadas, que, ab motiu del decret del Marqués de Pidal sobre la reforma de la segona ensenyansa, havia presentat la dimissió del seu càrrec lo president del Consell d'Instrucció Pública senyor Fabiá.

Sembra que aquest donà compte antit de sa resolució al president del Consell de ministres, limitant aquest últim a donar-se per enterat del assumptu.

Los carrers quedaren blanxos completament, la gruixura de la pedra arrabia en molt, i loch a un pàm; may havian vist una desgracia com aquesta.

Montero Ríos - Visita

Los diputats de la majoria senyors Serrano, Alcàzar y Mataix no podrán formar part de las comissions pera que foren designats anit per tenir las seves actes ab algunas protestas.

Montero Ríos - Visita

Lo senyor Montero Ríos ha escrit al senyor Sagasta pera que'l tingui com a present á la reunió de demà de la minoria liberal.

—Lo senyor Montero Villegas ha visitat al senyor Sagasta ab lo mateix objecte.

Los tetuanistas

Los amics del Dach de Tetuán tindrán representació á la Mesa del Senat, en una de las Secretarías, pera lo que està designat lo Comte de La Encina, que desempenyà aquest mateix càrrec en las passades Corts conservadoras.

Proposits del Govern

Lo Govern proposa, segons s'ha dit, portar á cap ab la rapidesa possible, en quant depengui de la seva part, la constitució definitiva de las Cambras.

Si'l Senat no constitueix abans, en ell se comenciarà la discussió del Missatge, lo qual es molt probable, donchs se espera que pugui estar constituida la Àtica Cambra abans d'acabar la setmana entrant.

Lo Govern procurarà que las discusions siguin breus.

Esaera també qu'el Congrés quedará constituit abans del dia 18 del actual.

Allavors se llegiràn los presuposits, pera que puguin discutirse dintre de aquest mes.

—S'ha llegit la llista de les presumpcions de Marina li figura la suma

de 2.000.000 de pessetes, destinadas si paga del últim plazo del dich de Subic.

S'espera, no obstant, que'l Govern arreglarà en forma lo relatiu al referit dich, donchs se parla y's creu ab fonament que serà destinat al port de refugi de la Gran Canaria, ahont prestarà utilissims serveys, per ser aquest l'únic port que tenim al atlàntic en condicions para que nostres barcos puguin descansar, carregar, netear fondos y demés, ja que sens ell tindrián d'arribar als ports de la Península ó anar á parar al sít que ocupa'l senyor Sagasta.

Lo señor Romero Robledo

La Epoca fa notar que'l loch que té demanat lo senyor Romero Robledo al Congrés es lo que ocupaval senyor Labra, que està separat pel pasillo del sít que ocupa'l senyor Sagasta.

Lo señor Paraiso á la Coruña

Telegrafian de la Coruña que hi ha arribat lo senyor Paraiso, acompañant'l senyor Alba, gerent del periódich El Norte de Castilla.

Los comerciants corunyesos li han dispensat un entusiasta recibimiento, presentant á saludarlo comissions de la Cambra de Comers, del Centre d'Agricultors y altres societats importants.

Fins á la estació de Betanzos l'ha anat a rebre una comission de la Cambra de Comers.

Han anat també á saludarlo comissions de Cambras de Comers d'altres localitats durant lo trajecto.

A Palencia, León y Valladolid l'han saludat á son pas diferentes comissions.

A s'arribada á la Coruña hi ha hagut molts aplausos y vienes.

Demà, dejorn, se Pobseguirà ab un passeig marítim.

Després se li donarà un banquet en lo Port de Santa Cruz.

A la nit se celebrarà una vellada en honor del senyor Paraiso.

S'espera que farà importants declaracions.

El Nacional

Publica *El Nacional* d'aquesta nit un articulo de fondo titulat «Los tres gobernaciones».

En ell, comentant los discursos d'anit á la reunió de las majorias, diu que tot y tenir de subgirarse á las vigentes lleys d'ensenyanza, s'aparta de la viesca rutina dominant fins ara, donant al alumne medios sensibles y pràctics, al ensemble que altament científics, per apendre lo idioma castellà.

No sembla sino que tots cumplisan de mala gana un penosissim deber.

Tots se presentaren infàstichs, sense fer, sense accents virils ni iniciativas de cap mena, davant de las majorias descoratjades.

Després d'això fa una comparació entre la reunió d'ahir y las semblants del temps d'en Génova, enlairant aquestes.

L'almirall Dewey

Comunican de Londres que s'han rebut despatxos d'Hong-Kong segons los quals Dewey sortirà de Manila á bordo del Olympia la dia 5 de juliol.

La conferencia de La Hayá

Telegrafian de París, que, segons despatxos de La Hayá, l'interès de las discussions de la conferencia internacional de la pau, està en la qüestió dels Tribunals d'arbitratge y en los projectes destinats á humanizar las guerres.

Shan llegit projectes encaminats a desarrasar los medios de guerra que repugnan als progresos de la civilización moderna.

Sobre aquest tema no s'ha pogut arribar á un acord, haventse aplastat aquest punt pera ser decidit en un altre se-sió.

Lo delegat dels Estats Units ha presentat un projecte de arbitratge.

Prevé aquest projecte que'l Tribunal arbitral s'estableixerà en punts centrals ab carácter permanent. Haurà de formar-se per lo menos de trés jutges, que no siguin de cap dels païses interessats en la qüestió.

Lo delegat dels Estats Units ha presentat també un projecte referent á la mediació.

En quant á la Creu Roja, s'ha constituit una comisió especial per redactar lo correspondental informe.

Harmonias gubernamentals

Madrid, 2, 12'25 mat.

Ha sigut molt contentat que la reunión de las majorias sols hi assistissen 217 individus, malgrat las expresives invitacions circulades.

—S'ha llegit que'l senyor Sagasta pensava

COTONS			
30 Maig 1909.	Tanca mercat	Clausura anterior	Alta Baixa
Nova York . . .	(Disponibles . . .	festa . . .	5.14
	Futurs, Juliol . . .	5.90	—
Nova Orleans . . .	(Disponibles . . .	5.24	—
	Futurs, Juliol . . .	5.75	1
Arribos en			

VARIETATS

Guillem II y ls orfeons

Guillem II volent donar impuls als orfeons, ha establert un concurs anual de cors, que s'inaugurà a Cassel lo 28 de maig d'últim.

Les societats corals son extraordinàriament nombrosas y pròsperas a l'altre banda del Rhin, no hi ha vila ni villeta que no n'tinga varia.

Ja en diferents ocasions lo Kaiser havia demostrat su simpatia per elles, que avui prén una forma més tangible.

Efectivament, l'emperador ha resolt fer construir a Cassel una gran sala de concurs capaç per 6.000 persones. Li costarà uns 150.000 frances.

Cad'any s'offerirà al llorjeant una cadena d'or, encaregada al argenter de palau Heiden, de Munich, en la que hi haurà diferents atributs, sobressurtint un arpa guarnida ab rubis, entre dos medallons, a l'un portarà l'àliga germanica, l'altre lo retrato del mateix emperador.

Assota del retrato, una inscripció en ca-

ràcters gòtichs diu que «lo bon cantant ha d'estimar a l'Alemanya ab tota la seva ànima».

Lo valor de la cadena, es de 2.000 marks.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7
6	7	4	5	2	7	De caru
1	3	4	2	7	En las montanyas	
1	3	2	3	Nom d'home		
3	2	7	En las masias			
2	3	Nota musical				
5	Vocal					

F. ANGLADA

La solució demà

ENDEVINALLA

Què es una cosa tan blanca com la neu,

que tan alrich com al pobre fa servir,

que s'amoixa abans no s'usa dolzament y que queda tot ben negre, quan sa missió ja ha complert?

La solució demà

TARGETA

Cosm Lago Cera

Formar ab aquestes lletras lo nom d'una comèdia catalana.

TIANET.

La solució demà

que tan alrich com al pobre fa servir,

que s'amoixa abans no s'usa dolzament y que queda tot ben negre, quan sa missió ja ha complert?

TIANET.

que tan alrich com al pobre fa servir,

que s'amoixa abans no s'usa dolzament y que queda tot ben negre, quan sa missió ja ha complert?

TIANET.

Solució d'la endevinalla d'ahir
LA SOLETAT.

A la targeta

FLORIBLANCA

CORNETI.

Espectacles

Teatre Lirich. Gran funció, IV de Mod. Torn per Lo agafit dràma en quatre actes *Lo Dantcheff ó el sirviero ruero*. A la quarta acte, *La Femenita* en la que cantaran preciosos couplets las señoritas Coletta, Blasco y Arevalo.

Se despatxa en comptaduria.

Teatre de Novelets. Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.

Compañia de la Sala sombra y ópera

Divendres, 9 de juny

Únic y extraordinariamente a la plana per los eminentes artistas J. Martínez, E. Grandados se despatxan localitas e tots los magazines de la sala en y lo teatre, desde las tres de la tarde de lo dia del concert.

Teatre Lara de Madrid.